

М. ГЕОРГИЕВСКИ

ОПИС НА НЕКОЛКУ НОВООТКРИЕНИ СЛОВЕНСКИ РАКОПИСИ ШТО СЕ НАОЃААТ ВО РАЗНИ ЦРКВИ, МУЗЕИ, БИБЛИОТЕКИ И ИНДИВИДУАЛНИ ЛИЦА ВО СР МАКЕДОНИЈА

Од 1971 година кога излезе од печат познатиот опис на проф. д-р Владимир Мошин „Словенските ракописи во Македонија“ па до денес, пронајдени се уште неколку словенски ракописи, од кои јас овде ќе прикажам само шест, што се наоѓаат на разни места, а не се влезени во гореспоменатиот опис. Овие ракописи се наоѓаат на следниве места во Републиката: во црквата во село Драчево (ЦД, Ms 1), во црквата Свети Благовештение Прилеп (ЦП, Ms 7, инв. бр. 58) и (ЦП, Ms 6, инв. бр. 7), во Матичната библиотека во Штип (МБШ, Ms 1), во Народниот музеј во Прилеп (НМП, Ms 1, инв. бр. 1479) и кај Живко Ризовски од Пехчево со постојано место на живеење во Скопје (Р. Ж. Ms 1).

При опишувањето на овие ракописи е консултиран професор В. Мошин и тој ми укажа нужна помош, за што му изразувам благодарност.

Од сиве овие ракописи, Народната и универзитетска библиотека располага со копија, и секој што сака да ги ползува може да се обрати до неа.

Во прилог на описот се дадени две таблоа со водени знаци што се среќаваат во ракописите, врз основа на кои е одредена староста на односните ракописи, како и по една фотокопирана страница од ракописите што ги прикажувам овде.

1. (ЦД Ms 1)

ЛИТУРГИСКИ ЗБОРНИК, СРПСКА РЕДАКЦИЈА, III ЧЕТВРТИНА НА XVII ВЕК

Хартија: 10×6,5 см., 164 листови. По л. 1 недостасуваат повеќе листови. По л. 148 искинат 1 лист, по л. 162 недостасува 1 лист. На крајот недостасуваат повеќе листови од месецословот и тоа за јуни, јули и август. На л. 4 долната половина искината и дополнително залепена со неиспишана хартија. На л. 6 искинат горниот десен агол. на л. 131

искината десната половина. Од л. 115—116 нема текст освен неколку безначајни белешки направени од поново време.

Писмо: По 13 реда, полуустав, српска редакција, едноеров правопис, малиот ер (ь) се среќава во предлошките и префиксните форми, како и на крајот, големиот ер (ѣ) се среќава многу ретко. Десетерично і пред вокалите пр.: судіе их, безаконіе, живіих, христіанскѣ. Се употребува s: sѣло, сверѣ исъзыждѣтсе, обѣживѣ и др. Од интерпункцијата се употребува најчесто точката, поретко запирката. Се среќаваат и четири точки во форма на крст особено во вториот дел на ракописот, т.е. во катавасијата и месецословот. Има акценти и кендема. Употребено е црно и црвено мастило. Со црвено мастило се испишани насловите, упатствата, позначајните места и почетните букви, а со црно останатиот текст.

Водени знаци: „круна со девет заба“ слична како кај Николаев бр. 191 од 1645 год. и „круна со пет заба“ слична како кај Николаев бр. 244 од 1671 год. Контрамарките не се добро отцртани и не се познаваат.

Орнаментика: На л. 37 тесно знаменце цртано со црно мастило, плетенка со растителни елементи. На л. 101' правоаголно знаменце нацртано со црно мастило на црвено поле, со растителни елементи. Се среќаваат почетни букви и наслови иницијални црвени со растителни елементи, гранчиња со цветчиња листови и др. декорации.

Повез: оригинален, картон завиткан со кафеава кожа.

Содржина: Литургиски зборник.

Од л. 1—112 Часослов. — л. 1: Начало полуношници (недостапува почетокот. Почнува со фрагмент од Свети Боже). — . . . г[оспод]и [очи]сти грѣхы наше вл[а]д[и]ко прости безаконіа наша с[ве]тѣи посѣти и исцѣли [не]мощи наше имен твоего ради. . . Л. 2: Начало вечерни, недостапува почетокот. — . . . корабли прѣплавають змѣи съ егоже създал роугати се емѣ вса ктебѣ чають. . . Л. 8: Начало павечерници; л. 25': начело полѣношници; л. 30': таже тропаре сѣе; л. 35: а на полѣношницѣ въ соуботѣ; л. 37: начело утрѣници; л. 65: часъ ѿ прѣидѣте поклоним се; л. 81: часъ ѿ прѣидѣте поклоним се; л. 92: начело ѡбѣдници; л. 101': начело часъ ѿ. (9)

Л. 112': Сѣи тропари въскрѣсни

Л. 117: Катавасіа прѣс[ве]тѣи Б[огороди]ци

Л. 121': Чинѣ егда длѣжно ѣ спасти

Л. 127': Славословіе на трапезы

Од л. 132—164 месецослов (нецелосен). Во месецословот се наоѓаат следниве словенски празници:

Л. 137': 14 октомври: прѣподобныѣ матере наше Петкы

Л. 138: 19 октомври: прѣподобнаго ѡ[т]ѣ[ца] нашето Іѡанна Рилскаго.

Л. 139: 28 октомври: Иже въ с[ве]тѣих ѡ[т]ѣ[ца] нашего Арсеніа архіеп[ис]к[о]па срѣпскаго

Л. 141—141': 11 ноември: Въ тѣжде д[ѣ]нь свѣтаго великомѣченика въ ц[а]рехъ Стефана срѣбскаго иже въ Дечанехъ

Л. 151'—152: 13 февруари: Въ тъжде д[ъ]нь память прѣподобнаго ѡ[тъ]ца нашего Симеѡна сръбскаго новаго миротворца

Л. 152: 14 февруари: . . . С[ве]таго Кирила философа и оучителга словенскаго

Л. 164: 15 јуни, нема помен за кнез Лазар. Од 23 јуни до 31 август недостасува текст. Листовите се искинати.

Записи: нема

2. (P. Ж. Ms. 1)

АПОКРИФЕН ЗБОРНИК, МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК, ОД КРАЈОТ НА XIX ВЕК

Хартија: 20×13,5 см. шпартана хартија без водени знаци, 41 лист. Во почетокот недостасуваат 2 листа. Л. 1 оштетен на десната страна, на л. 21 отсечена долната половина. По л. 33 недостасуваат повеќе листови на л. 34 недостасува поголемиот дел од долниот десен агол, од л. 35 е останат само мал дел од долниот лев агол, на л. 41 е оштетена десната маргина.

Писмо: Во почетокот по 23 реда, а при кајот по 20. Писмото е курзивно, јазикот македонски народен. Слободен препис на печатените книги од Јоаким Крчоски: „Митарство“ Будим, 1817 год. „Чудеса на пресветаја Богородица“. Будим 1817 год. Употребено е мастило со виолетова боја.

Орнаментика: скромна, се среќаваат неколку почетни големи и иницијални букви

Повез: Книговрзнички, картон замотан со импрегнирано црно платно исшарано со црно, црвени и бели украсни мотиви во форма на цветчиња и листови

Содржина: Апокрифен зборник

Л. 1: Фрагмент од Словоето за страшниот суд. — . . . Христось казува у Святое Евангелије кои гледать по чужди жени и помислувать на умъ да учинать грехъ они у свое срьдце чинит големи грехови затова писувать Святи Боже и Пророци и говорать Господи! да ми чувашъ и да ми вардишъ очите да не гледать грешни и лоши работи. . .

Л. 8: Митарство прьво. — Тамо истражувать грехове и разговори и праздни думи и тои час не запреха и извадиха многу тефтери. . . итн.

Л. 9: Митарство второ

Л. 9': Митарство трето; Митарство ѓ

Л. 10': Митарство пето

Л. 11: Митарство шесто

Л. 11': Митарство љ; митарство њ

Л. 12: Митарство њ; митарство ѓ

Л. 12': Митарство ѓ; митарство ѓ

- Л. 13: Митарство ġı
 Л. 14': Митарство đı
 Л. 15: Митарство êı
 Л. 16: Митарство šı
 Л. 16': Митарство žı
 Л. 17: Митарство ñı
 Л. 17': Митарство đı
 Л. 18: Митарство ģı

Л. 22: Чудо á Сказан[и]е какво ослепели еврей и ѓдино мѣ раката отъсечена и когато поверѣвалъ раката мѣ изцелела отъ пресвѣтѣа Богородици

Л. 23': Чѣдо ё, какво едина мертва жена доила детето си една година и пакъ оживела

Л. 27: Чѣдо ģ о некомъ Іоанѣ видѣніе полезное

Л. 29: Чѣдо đ, за едно чѣдо що е било ѣ една црква Богородици шоа викали Неорѣа

Л. 31': Чѣдо ё заради единъ слепецъ комѣто се ѡтворли очите ѡт чѣдотворна вода прес[ве]тѣа Б[огороди]ци

Л. 33': Чѣдо š заради премѣдраго царѣ Лва (нецелосно)

Од л. 34—41 фрагменти од разни чуда

Записи: нема

Забелешка: Ракописот е сопственост на Стојан Ризовски во Пехчево, а се чува кај Живко Ризовски во Скопје.

3. (НМП Ms. 1, инв. бр. 1479)

НОТЕН ЛИТУРГИСКИ ЗБОРНИК, ВИЗАНТИСКИ НОТИ — ЦРКОВНО-СЛОВЕНСКИ ЈАЗИК, IV ЧЕТВРТИНА НА XIX ВЕК

Хартија: 12×17 см. 97 листа. Л. 38, 69—73 и 94 се оштетени т.е. недостасуваат делови од нив. Хартијата е без водени знаци.

Писмо: Различен број редови по 9—12 реда нотни знаци и по исто толку текст т.е. по 18—24 реда на страница. Нотите се византиски (невми), текстот под нив црковно-словенски а насловите се напишани на македонски јазик. Од л. 75—81' на грчки и словенски јазик. Употребено е црно, браон и виолетово мастило.

Орнаментика: нема

Повез: книговрзнички, во кафеава кожа

Содржина: Нотен литургиски зборник

Л. 1: Кекрагариј и слави преведени ѡт гречески на болгарски ѡт Хѣрмѣзова Анастаси матар вѣспѣ же и ѣтрени стихири воскресни... глас први. — Господи возавх, л. 3': слава ѡтцѣ и синѣ и нинѣ и присно:

Л. 4': На стиховнѣ слава и нине, глас в[то]рї; ѡ чѣдесе нова и ѡ всѣх дрвних...

Л. 5': Всякое дыхание, гласъ 3

Л. 6: Третій гласъ; Господи возвах и др.

Л. 9': Начало четвертаго гласа в сѣботѣ вечеръ, господи возвах...

Л. 12': Начало пѣтаго гласа, господи возвах к тебѣ

Л. 20: (друга рака) да исправитсѧ; слава отцѣ и синѣ; на хвалитех, всѧкѡе диханіе, гласъ ѱ

Л. 21: Херѣвика ѡт Теодора протопсалта, катадневній гласъ 4

Л. 25': Гласъ пятій; л. 27' и 28 се празни; л. 28': гласъ седми.

Л. 32—35 се празни. На л. 32' од поново време со мастилав молив е напишан подолг безначаен запис, а на л. 33 со прн молив исто од поново време е направен примитивен пртеж на „М[ате]р Б[о]жи“

Л. 36: Херѣвика ѡт Теодора протопсалта гласъ третій

Л. 41: Гласъ перви, Костандина протѣпсалта. — Ижи херовити...

Л. 43': Гласъ ѱ, Костандина протѣпсалта

Л. 48: Гласъ седми; л. 50': гласъ ѡсми

Л. 53': Гласъ пет[и] — господи помилуй...

Л. 56': Гласъ ѧ. — Достоино естѣ...

Л. 58: Аутоу Х. Г. нхоѣ варус. — Хероувнкон (текстот е на грчки јазик)

Л. 59—60 се празни

Л. 61: Гласъ ѡсми го извадѣлъ Илия Х. Димзовъ ѡт Прѣлепъ

Л. 63: Херѣвика краткы седмичны сѣ ѡт Петра ламбадаріа, гласъ ѧ

Л. 75: Нхоѣ трѣтоѣ атзем аѣран архетаі ектоу „z“ каі телеіонеі ектоу „z“ (на грчки јазик)

Л. 78': Етероу ме деутерон нхоу мемізменон ипер каі пар ѡѡ-маноіѣ клеітел, Σουзенані (на грчки јазик)

Л. 79': Нхоѣ ме атзе пар анонімоу (на грчки јазик)

Л. 80': Нхоѣ ві хроматікоѣ архетѣн ектоу а каі телнгеі ектон ѧ (на грчки јазик)

Л. 82': Божествения и свещеная літѣргіа, гласъ пяти, прежде ѡт с[в]е[щ]енныхъ

Л. 84: празен

Л. 85: Ирмоси чрезъ всего лѣто пѣваемія вместо достоино естѣ в господски празници и богородични... гласъ перві

Записи: на л. 32': Чудо божіе. — Оваја година се јавило голема светлина во село Петрово Харватско народот виделе отишле мислеле да е то оган и сакале да го гасат се чул галас на девет скали била качена матер Божія и велела покаите се нарот колку една недела се слушал глас от Исѣса Христоса сина божія. Оа писмо секои да го земи девет пати да го пиши и да го предаи на девет куки ако не го даит ке бидит со голема нестрка и да се моли господи благи опрости ми хреховете помилуи нас амин. Една вдовица не верувала си го изгубила за девет дена синот зашто не верувала зашто не го предала да се препиши на дузи куки амин.

МОЛИТВИ ЗА СВ. БОГОРОДИЦА, СВ. АРХАНГЕЛ МИХАИЛ
И ИСУС ХРИСТОС, ЦРКОВНО-СЛОВЕНСКА РЕДАКЦИЈА —
ПРЕПИС ОД РУСКА ПЕЧАТЕНА КНИГА, I ЧЕТВРТИНА
НА XVIII ВЕК

Хартија: 19,5×15 см., 18 листа, во почетокот четири листа празни и на крајот пет.

Писмо: Во една колона со различен број редови. На страниците каде што има заглавие по 14 реда, а на останатите по 15 реда освен на л. 8, 9 реда. Писмото е полуустав од печатен тип, црковно-словенски јазик, препис од руски печатен текст. Мاستилото е црно и црвено. Со црно е напишан обичниот текст, а со црвено насловите и почетните букви.

Водени знаци: „три полумесеци“, како кај Николаев бр. 337 од 1717 година (контрамарката не е запазена)

Орнаментика: скромна. Насловите и почетните букви на петте молитви се поголеми и иницијални, напишани со црвена боја, која веќе е избледена и повеќе оди кон браон. На л. 8 има виџета со мотив од растителен свет, цветовите се обоени со кафеава боја, а останатиот дел што означува листови и саксија е ишаран со црни линии. Текстот е ставен во правоаголна рамка од две паралелни црни линии.

Пјезез: Кафеава кожа со извлечени двојни рамови и дијагонално двојно подврзие во вид на буквата X. Во рамките се втиснати ситни крукчиња кои делуваат украсно. На внатрешниот дел од подврзието е залепена хартија.

Содржина: Молитви за Св. Богородица, Св. Архангел Михаил и Исус Христос

Л. 1: М[о]л[и]тва ко прес[вѣ]тъѣ, вл[а]д[и]ч[и]цы нашеѣ Б[огоро]д[и]цы сѣло д[у]шеполѣзна

Л. 4: М[о]л[и]тва инаѣ ко прес[вѣ]тъѣ д[ѣ]в[и]цы Б[огоро]-
д[и]цы

Л. 5 М[о]л[и]тва ко с[вѣ]томѣ Архагг[е]лѣ М[и]хаилѣ грозномѣ
и страшномѣ воеводѣ н[е]б[е]сныхъ силѣ

Л. 6: М[о]л[и]тва ко г[о]сп[од]ѣ Б[о]гѣ нашемѣ Исповѣданіе
повседневное

Л. 7: М[о]л[и]тва инаѣ ко Хр[и]стѣ Б[о]гѣ

Записи: На л. 14: М[о]л[и]тва пр[есвѣ]тъѣй вл[а]д[и]ч[и]цы
нашеѣ Б[огоро]д[и]цы сѣло д[у]шеполѣзна зашто аще хоѣши
много знати подобает мало спати

ОПШТИ КАТАВАСИИ, ЦРКОВНО-СЛОВЕНСКА РЕДАКЦИЈА,
ЧЕТВРТА ЧЕТВРТИНА НА XIX ВЕК

Хартија: 21×13,5 см., 14 листа. Л. 2, 3, 11 и 12 многу се оштетени, недостасуваат делови од нив

Книгата е реставрирана во НУБ Скопје во 1974 год.

Писмо: по 20 реда, црковно-словенско од печатен тип. Препис од руски печатен текст, насловот на л. 2 прерис од бугарски печатен текст. Заглавијата, почетните букви и упатствата се напишани со црвено мастило, а останатиот текст со црно

Водени знаци: „Грб со поштенски рог“ и со иницијал под него „ER“, како кај Николаев бр. 1183 од 1887 год.

Орнаментика: скромна, на л. 1 тесно знаменце со елементи од растителен свет (тролисти).

Повез: ново, книговрзничко во платно

Содржина: општи катавасии

Л. 1: Общы катавасіи. — Пѣснь ѧ, глас ѧ. ѿтверзѡ оуста...; пѣснь ѣ, ірмось, — твоѧ пѣснословцы...; пѣснь ѧ, ірмось. — Съдѧй въ славѣ...; пѣснь ѣ, ірмось. — Ужасошасѧ всѧческаѧ...; пѣснь ѡ, ірмось. — Б[о]ж[ес]твенное сіе...; пѣсн ѡ, ірмось. — Не послѡжиша; [пѣснь ѡ]. — ѿтроки благочестивыѧ; пѣснь ѧ ірмось. — Всякъ земно-родный...

Л. 2: Б[о]городичка пѣснь, коѧто сѧ пѣе всѧкой ден презь годи ната ѡсвенъ на [госпо]дски праздници и б[о]городичны

Л. 3': Аще естъ недѣла по стѣхирахъ слава: стѣхира еу[анге]лскаѧ и нынѣ тоѧ Б[о]городиченъ

Од л. 8 — до крајот разни антифони, стихирѣ и тропари

Записи: нема

ПЕЧАТЕН ЧАСОСЛОВ СО РАКОПИСНО ДОПОЛНЕНИЕ,
ЦРКВЕНО СЛОВЕНСКИ ЈАЗИК, ВТОРА ПОЛОВИНА
НА XIX ВЕК

Хартија: 14×8,5 см., 579 листа. Ракописното дополние е од л. 1—19, 69—72, 171—176, 180—182 и од 186—187, вкупно 30 листа ракопис. На ракописните листови нема водени знаци.

Писмо: Со различен број редови 11, 18, 20 и др. на ракописните страници. Ракописното дополние е направено педантно со писмо од печатен тип, прерис од црковно-словенски текст од руско издание. Со црно мастило. Почетните букви се поголеми.

Орнаментика: нема

Повез: Книговрзнички, ново, кожа (повезот е направен во НУБ Скопје во 1974 год.)

Содржина: Часослов

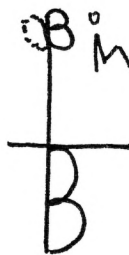
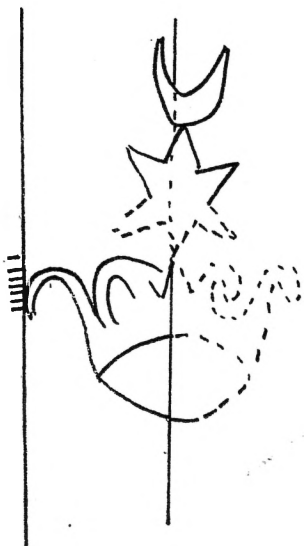
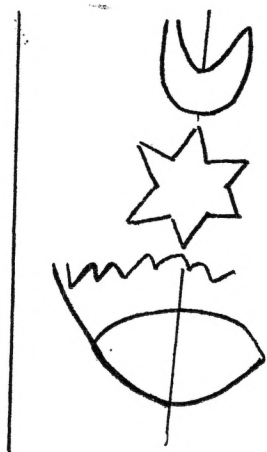
Л. 1: Последованіе полѣноѣница вседневнаѣ. — Ц[а]рю н[е]б[е]с[н]ый...; л. 1': С[вѣ]т[ы]й Б[о]же...; Слава о[т]цѣ; Прес[вѣ]таѣ тр[ои]це; О[т]че наш; л. 2: Помилѣи мѣ Б[о]же; л. 3': Бл[а]жени непорочни въ пѣтъ л. 7': Рѣцѣ твой сотвориствѣ мѣ; л. 9: Твой ес[ъ]мь азъ; л. 11: Призри на мѣ и помилѣи мѣ; л. 13': Вѣрѣю во единаго б[о]га о[т]ца все держителя; л. 14': Се женихъ градетъ въ полѣноѣи; л. 15: Иже на всакое время и на всакій часъ; л. 15': Г[оспо]ди и вл[ади]ко живота моего; л. 16: Вл[ади]ко Б[о]же О[т]че вседержителю; Возведохъ очи мои въ горы; л. 16': Се нынѣ Бл[а]г[осло]вите г[оспо]да вси раби г[оспо]дни; л. 17: Помѣни г[оспо]ди въ надеждни воскре-сеніе жизни вѣчныѣ

Л. 69: Послѣдованые оутрени. — продолжение од слава въ вышнихъ Б[о]гѣ на сѣ до крајот од послѣдованіе оутрени

Л. 71': Чась первый. — Прїидите поклоним сѣ (само една страница ракописна, потоа продолжува печатен текст)

Л. 171: Акаѣствѣ Прес[вѣ]тѣй Б[о]городицѣ, ракописното дополнение почнува со дел од кондак ѣ и ікос ѣ, а завршува со кондак ѣ и ікос ѣ; л. 180: Второ ракописно дополнение на Акаѣствѣ Прес[вѣ]тѣй Б[о]городицѣ почнува со дел од кондак ѣ, пѣснь ѣ, ірмосъ и оди сѣ до пѣснь ѣ, ірмосъ; л. 186: Трето ракописно дополнение на Акаѣствѣ Прес[вѣ]тѣй Б[о]городицѣ, тоа е всушност мал фрагмент од М[о]л[и]тва ко Прес[вѣ]тѣй Б[о]городицѣ.

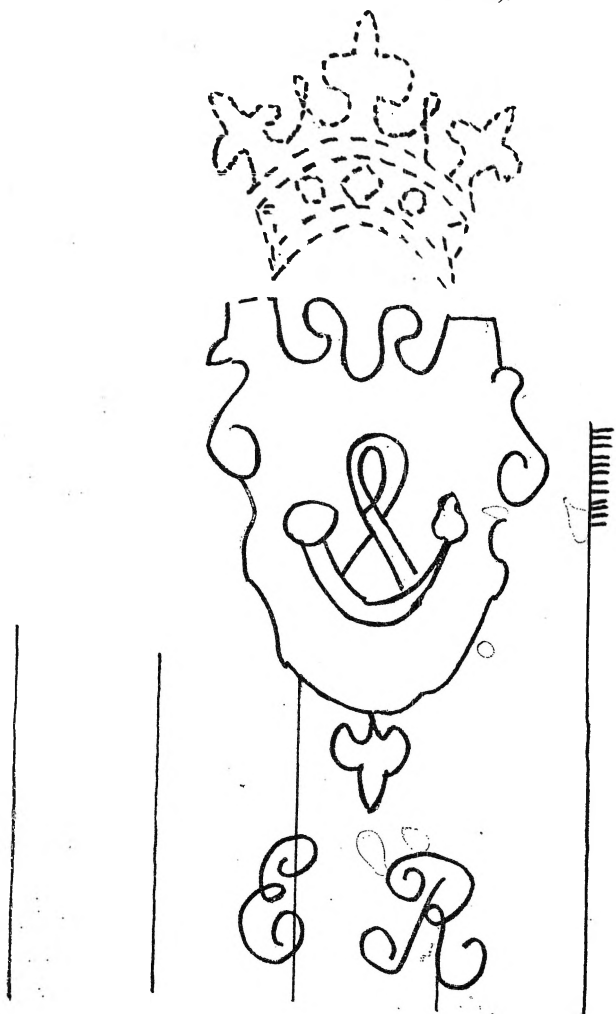
Записи: нема

Оп. 4. — Молитви за св. Богородица, св. Архангел Михаил и Исус христос, црковно-словенска редакција, prepis od ruska pečatena kniga, I četvrtina na XVIII vek (MБШ М 1).

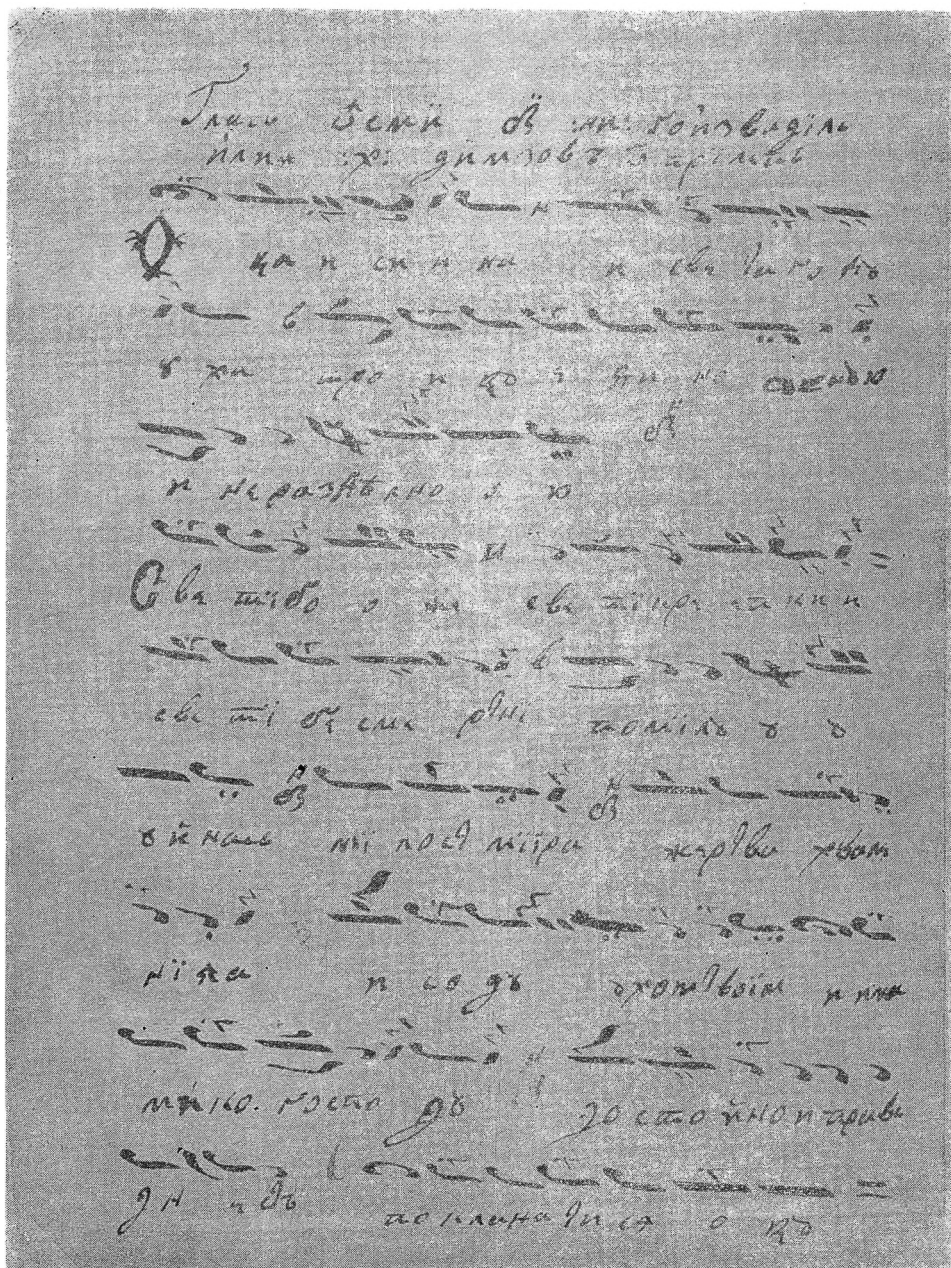

Оп. 5. — Општи катавасии, црковно-словенска редакција, четврта четвртина на XIX век (ЦП, М 7, инв. бр. 58).

[Decorative flourish]
 ЧУДОУЩЕ
 [Decorative flourish]
 СЛЫШИТЕ ТЯ ВЪ
 ДНЬ ПЕТАЛИ • ЗАЩИ
 БИТИТЕ ИМЕБА
 РАКОВАЛА • ПОБЫ
 ТИ ПОМОЩА ШЕТИ
 ИЩЕ ИМА РАСПОУ
 ПИТЕ • ПОМЪНИ
 ВЪ СЕБѢ ЖРАТВЕ

Оп. 1. — Литургиски зборник, српска редакција, III четвртина на XVII век, фрагмент од л. 37.

Опис 3. — Нотен литургиски зборник, византиски ноти, црковно-словенски јазик, IV четвртина на XIX век, фрагмент од л. 61.

МЛТВА КОПРЕСТЫ

А, ВЛЦЫ НАШЕА БЦЫ.

СЛАВ ДШЕПОЛЪХА.

ПРЕСТА ГЛДЖЕ ДВО БЦЕ И ВСЕЙ ЗЕМЛИ ЦАРИЦЕ. ВЪМЪ ВЪМЪ МЛТИ БЖИХ, ЯКО БЖИ И НЕНАДЪЮЩИМСЯ НА ТЯ НАДЪЖДА. ВЪМЪ ЯКО СКОРБАЩИИ ТОВОЮ ОУТЪШЕНІЕ ШЕРЪТАЮТЪ. ВЪМЪ ЯКО ТРУЖДАЮЩИМСЯ ПРЕДЪСТАШИ ВЪ ПОМОЩЬ. ВЪМЪ ЯКО БОЛЪЩИХЪ ПОСЪЩАЕШИ И КРАУЪЕШИ. ВЪМЪ ЯКО ПЛЪННИКОВЪ Ш ПАТЕНЕНІА И РАБОТИ СВОБОДЪАЕШИ. ВЪМЪ ЯКО ШЕРЪТАЕШИ СЯ ВЪ НЕЖДАХЪ СУЩИХЪ ПРИБЪЖИЦЕ И ПОКРОВЪ НЕ РУШИМЫИ. ВЪМЪ НАПОСАТЪ ДОУЕ ВЛЦЕ МЛТИ

Опис 4. — Молитви за Св. Богородица, Св. Архангел Михаил и Исус Христос, црковно-словенски јазик, препис од руска печатена книга, I четвртина на XVIII век, фрагмент од л. 1.

ОПШЫ КАТАВАСИ

Именъ А. Блгъ Д.

Ведъ оустъ моа, и напомятсѣ
дѣа, и слоко шригнѣ црнцѣ мѣри,
и явлюсѣ свѣташ торжествѣа, и
воспою радѣнѣа, том чѣдсѣа.

Иже Г. Глаголъ:

Ткоа прѣскословицы бже, жибыи и
независтныи источнику, анкѣ сѣбѣ
совокупльшыа дѣовни оустесади,
въ вѣткнибѣ твои слабѣ вѣнцѣа
славы сподоби.

И

Сѣдѣи къ слабѣ, на прѣтолѣ вѣсѣ
тва во облацѣхъ азѣбѣ, прѣдѣи
прѣсѣтѣнныи, негѣбниоу аламоу
и спасѣ зовѣнныа слаба хѣте шѣа гѣоу.

И

Жасошасѣ кѣчскаа, въ вѣткнибѣ
слабѣ твои: ты во нескѣахъ твои.

Опис 5. — Општи катавасии, црковно-словенски јазик, четврта четвртина на XIX век, фрагмент од л. 1.

Зни подателю, прїиди и вгелиси въ
ны, и шчисти ны ѿ всакїа сивернїа
и сплси бже, дши гдша.

Сѣый бже, сѣый крѣпкій, сѣый
безсмертныи помилуй насъ. три
слава оцѣ, и снѣ, и сѣтому дхѣ
и нынѣ и прїиди и во вѣки вѣки
въ аминь.

Престѣа трїце помилуй насъ гдн
шчисти грѣхї наша: вѣко посети
беззаконїа наша. ѡи посети
исцѣли немощи наша, имене
твоегѡ ради.

Гдн помилуй, три. слава и нынѣ.
Оче нашъ, иже еси на небѣхѣ,
да сѣнѣтса има твоє, да прїидѣтъ
црѣство твоє, да бѣдѣтъ вола тво
а, іакѡ на небїи и на землїи. хлѣ

Опис 6. — Печатен часослов со ракописно допoлнение, црковно-словенски јазик, втора половина на XIX век, фрагмент од л. 1.